

Lærervejledning

DanseDrømme: Stoledans og Tribe

I dette forløb skal eleverne arbejde med kroppen som redskab til at skabe fælles koreografi. Forløbet er bygget op omkring to mindre koreografiske dele, som til sidst samles til en større helhed.

Den første del er **“Stoledansen”**, hvor eleverne udvikler koreografi med udgangspunkt i en konkret rekvisit: en stol. Den anden del tager afsæt i temaet **“Tribe”** – det engelske ord for “stamme” – og lægger op til, at eleverne undersøger fællesskab, gruppeudtryk og kropslig kommunikation gennem dans.

Forløbet er videobaseret. Eleverne guides gennem de forskellige trin via korte instruktionsvideoer, som rammesætter arbejdet og giver konkrete anvisninger undervejs. Nogle aktiviteter gennemføres som fælles klasseaktiviteter, mens andre foregår i mindre eller større grupper. Lærerens rolle er at støtte eleverne i processen, skabe tydelige rammer og fastholde et trygt rum, hvor eleverne tør afprøve, justere og vise deres idéer frem.

Undervejs introduceres eleverne til **Den koreografiske værktøjskasse** og til improvisation som metode. Improvisation spiller en central rolle i forløbet, fordi eleverne her arbejder undersøgende, spontant og kropsligt, før bevægelserne senere udvælges, bearbejdes og sættes sammen til koreografi. Det er derfor vigtigt, at eleverne oplever, at der ikke findes én rigtig måde at danse på, og at alle bevægelser kan være begyndelsen på et koreografisk udtryk.

Forløbet kræver et tillidsfuldt læringsrum. Mange elever kan forbinde dans med noget, der skal se ud på en bestemt måde, og det kan skabe usikkerhed. Derfor er det en vigtig del af lærerens opgave at understøtte en kultur, hvor eleverne bakker hinanden op, viser mod, giver plads til forskellige kroppe og udtryk og hjælper hinanden med at turde deltage. Det kan fx ske gennem fælles aftaler om opbakning, anerkendelse og respektfuld respons.

I forløbet kommer eleverne til at:

- kende konkrete redskaber til at skabe koreografi i samarbejde med andre
- opleve kroppen som redskab til handling og æstetisk udtryk
- erfare, at dans som æstetisk læreproces både kræver og skaber tillidsfuldt samarbejde
- arbejde med improvisation, fraser, fælleskoreografi, overgange og samlet komposition
- udvikle mod til at vise ufærdige idéer og skabe noget sammen med andre

Forløbets opbygning

Forløbet består af to dele.

Forløb 1: Stoledansen

I første del arbejder eleverne med en stol som rekvisit. Stolen fungerer som et konkret og afgrænset udgangspunkt, der kan gøre det lettere for eleverne at komme i gang med at improvisere og skabe koreografi.

Eleverne arbejder først med opvarmning, improvisation, små bevægelsesidéer og fraser. Derefter udvikler de koreografier i grupper, fletter dem sammen med andre grupper og arbejder til sidst med at samle de forskellige dele i én større stoledans.

Forløbet er stilladseret forholdsvis tæt. Eleverne guides trin for trin fra improvisation til frase, fra gruppearbejde til fælles koreografi og fra enkeltdele til en samlet komposition.

Forløb 2: Tribe

I anden del arbejder eleverne med temaet "Tribe". Her bygger de videre på de erfaringer, de har gjort sig i arbejdet med Stoledansen.

Denne del lægger op til mere selvstændighed. Eleverne kender nu processen og skal i højere grad selv tage ansvar for at omsætte improvisation til fraser, bruge den koreografiske værktøjskasse, samarbejde i grupper og sætte flere koreografiske dele sammen.

Hvor Stoledansen tager afsæt i en konkret rekvisit, tager Tribe afsæt i et mere åbent tema. Det giver mulighed for at arbejde med fællesskab, gruppeidentitet, rytme, energi, retninger, formationer og kropslige udtryk, der kan give associationer til stamme, flok, ritual, samhørighed eller fælles kraft.

Din rolle som lærer

Du fungerer som rammesætter, vejleder og facilitator gennem hele forløbet.

Det betyder, at du skal:

- skabe en tryk start og tydelige rammer
- understøtte elevernes mod til at deltage
- hjælpe eleverne med at bruge videoerne aktivt
- minde eleverne om den koreografiske værktøjskasse
- støtte grupper, der går i stå
- hjælpe eleverne med at give konstruktiv feedback
- fastholde fokus på samarbejde, proces og æstetisk udtryk
- hjælpe eleverne med at gemme og dokumentere deres arbejde undervejs

Det er vigtigt, at læreren ikke overtager elevernes koreografiske valg, men i stedet stiller spørgsmål, der hjælper eleverne videre.

Det kan fx være:

- Hvilken bevægelse fra improvisationen kan I bruge?
- Kan bevægelsen gøres større, mindre, langsommere eller hurtigere?
- Hvad sker der, hvis I gentager den?
- Kan nogle danse, mens andre fryser?
- Hvordan kommer I fra den ene del til den næste?
- Hvad skal publikum lægge mærke til?
- Hvordan kan I hjælpe hinanden med at turde prøve?

Trygt læringsrum

Dans kan være sårbart, fordi eleverne bruger kroppen synligt foran hinanden. Derfor bør arbejdet med tryk og fællesskab tænkes ind fra begyndelsen.

Det kan være en god idé at lave fælles aftaler med klassen, før arbejdet går i gang.

Aftalerne kan fx handle om:

- at man ikke griner ad hinandens bevægelser
- at man bakker hinanden op
- at man prøver, før man vurderer
- at alle bevægelser kan bruges som afsæt
- at man giver respons på det, der virker
- at man hjælper gruppen videre, hvis nogen bliver usikre
- at man godt må være modig på forskellige måder

En central pointe i forløbet er, at dans ikke behøver at være perfekt, pænt eller ens. Dans kan også være undersøgende, skæv, kraftfuld, rolig, mærkelig, sjov, præcis, vild eller helt enkel.

Det afgørende er, at eleverne tør deltage og skabe noget sammen.

Den koreografiske værktøjskasse

Den koreografiske værktøjskasse bruges som inspiration gennem hele forløbet.

Eleverne kan bruge værktøjskassen, når de skal udvikle, ændre eller forbedre deres bevægelser.

Det er vigtigt, at eleverne forstår værktøjskassen som et inspirationsrum og ikke som en facitliste. De behøver ikke bruge alle greb, men de kan vende tilbage til værktøjskassen, når de mangler idéer, eller når en frase skal gøres tydeligere.

Før forløbet

Inden forløbet begynder, bør du sikre:

- mulighed for at vise videoer
- højtalere eller musikanlæg
- en stol pr. elev til Stoledansen
- mulighed for at filme gruppefraser
- tydelige aftaler om brug af telefoner eller elevcomputere
- musik til arbejdet med Stoledans og Tribe
- aftaler om tryghed, opbakning og respons

Det kan også være en god idé at begynde forløbet med en kort samtale- eller skriveøvelse om kroppen. Her kan eleverne reflektere over kroppen som bevægelse, sansning, udtryk og fællesskab, før de selv skal bruge kroppen kreativt.

Forløbet fra start til slut

Lektion 1-2: Stoledans – fra improvisation til begyndende fraser

Fokus

Eleverne introduceres til forløbet, arbejder med kroppen som udtryk og prøver de første improvisationsøvelser med stolen som afsæt. De møder den koreografiske værktøjskasse og begynder at omsætte improvisation til korte fraser.

Didaktisk fokus

I denne del er det vigtigt, at eleverne oplever, at de kan være med. Stolen skaber en konkret ramme, som gør improvisationen mindre åben og dermed ofte mere tryk.

Læreren kan understrege, at eleverne ikke skal finde på "flotte trin", men undersøge, hvordan stolen og kroppen kan skabe bevægelse.

Lektion 3-4: Stoledans, elevernes fraser flettes sammen

Fokus

Eleverne arbejder videre med deres 4 x 8-fraser. To grupper går sammen og fletter deres koreografier sammen til en ny 8 x 8-koreografi. De arbejder med udvælgelse, overgange, timing og feedback.

Didaktisk fokus

Her bevæger eleverne sig fra små gruppeenheder til større fælles kompositioner. De skal ikke nødvendigvis skabe nyt materiale, men arbejde med at udvælge, tilpasse og flette det eksisterende materiale sammen.

Det er vigtigt at støtte eleverne i at se koreografi som noget, der kan redigeres. De må gerne klippe i fraserne, gentage, ændre tempo, lade dele foregå samtidig eller lade bevægelser gå i kanon.

Lektion 5-6: Stoledans: det hele sættes sammen

Fokus

Eleverne samler Stoledansen til en større koreografisk helhed. De bruger gruppefraser, fælleskoreografi, overgange, formationer og eventuelt andet kropsligt eller kunstnerisk indhold.

Didaktisk fokus

Denne del markerer et skifte fra deløvelser til egentlig komposition. Eleverne skal nu forstå koreografien som et samlet værk med begyndelse, midte, overgange og afslutning.

Det er vigtigt, at strukturen ikke bliver kompliceret, men at eleverne får erfaring med at tænke i helhed, rum og scenisk virkning.

Lektion 7-8: Tribe: en ny koreografi med større selvstændighed

Fokus

Eleverne bruger den proces, de allerede kender fra Stoledansen, til at skabe en ny koreografi med udgangspunkt i temaet "Tribe". Denne gang skal de arbejde mere selvstændigt.

Didaktisk fokus

Tribe-forløbet bygger på elevernes erfaringer fra Stoledansen. Derfor kan læreren i højere grad lade eleverne tage ansvar for processen.

Eleverne skal stadig støttes, men de kan selv arbejde mere aktivt med spørgsmål som:

- Hvilke bevægelser fra improvisationen vil vi bruge?
- Hvordan kan vores gruppe vise fællesskab?
- Hvordan kan vi arbejde med rytme, retning og energi?
- Hvordan kan vores frase hænge sammen med fælleskoreografien?
- Hvordan kan vi bruge formationer til at skabe et tribe-udtryk?
- Hvordan kan vi gøre overgange tydelige?

Brug af video og optagelse af dansen

Videoerne i forløbet fungerer som model, igangsætter og støtte. De kan bruges på flere måder:

- som fælles instruktion i klassen
- som gentagelse, hvis eleverne går i stå
- som lektie eller forberedelse
- som hukommelsesstøtte undervejs
- som inspiration til variationer og videreudvikling
- din støtte som lærer til, hvor det **kan** se ud

Lad eleverne filme deres egne fraser og koreografier løbende. Ikke for at vurdere dem som færdige produkter, men for at kunne huske materialet fra gang til gang.

Fremvisning og feedback

Forløbet indeholder flere små fremvisninger. De små fremvisninger er vigtige, fordi eleverne får erfaring med at vise noget, der stadig er undervejs.

Det kan være med til at styrke både mod, fællesskab og faglig udvikling, hvis fremvisningerne rammesættes tydeligt.

Her kan du fx understrege:

- at det er procesvisninger, ikke færdige forestillinger
- at man viser noget for at lære
- at publikum skal hjælpe gruppen videre
- at feedback skal være konkret og respektfuld

Afsluttende fremvisning

Forløbet kan afsluttes med en mindre eller større fremvisning.

Det kan fx være:

- for en anden gruppe i klassen
- for en parallelklasse
- for årgangen
- for forældre
- som en intern visning i idrætstimen
- som en videofremvisning

En afsluttende fremvisning kan give eleverne en oplevelse af mening og stolthed. Den gør

det tydeligt, at de sammen har skabt noget, som ikke fandtes fra begyndelsen.

Det er dog vigtigt, at fremvisningen tilpasses klassens tryghed, tid og rammer.

Evaluering og refleksion

Forløbet kan afsluttes med en samlet evaluering inspireret af 4F-modellen, hvor der er fokus på: Fakta, Følelser, Fund og Fremtiden. (LINK)

Faglige perspektiver

Forløbet knytter sig særligt til idrætsfagets arbejde med dans, udtryk, samarbejde, ansvar, krop og identitet.

Eleverne arbejder med:

- komplekse bevægelsesmønstre i koreografier
- samspil mellem bevægelse, musik, tempo og form
- samarbejde i idrætslige aktiviteter
- kroppen som redskab for æstetisk udtryk
- kropslig identitet og deltagelse
- kreative processer og fælles komposition

Forløbet kan også have tværfaglige forbindelser til dansk, billedkunst, musik og naturfag. Eleverne kan fx arbejde med ord, temaer, stemninger, kropsforståelse, rytme, æstetisk udtryk og visuel komposition.

Kort sagt

DanseDrømme er et forløb, hvor eleverne skaber dans sammen.

De arbejder med improvisation, koreografiske værktøjer, fraser, fælleskoreografi, overgange og samlet komposition. Undervejs bruger de kroppen som redskab til både handling, udtryk og fællesskab.

Forløbet handler ikke om at danse perfekt. Det handler om at turde prøve, tage idéer alvorligt, støtte hinanden og skabe noget, der bliver større, fordi det skabes sammen.

Din rolle som lærer er at støtte dem bedst muligt i denne proces.

Rigtig god fornøjelse med materialet!

Mange venlige hilsner

Anette, Vidar, Clara